

Izvještaj sa ERASMUS programa

Muhamed Šahić

28. Septembar- 30.Decembar 2023.

1. Suočavanje sa strahovima

Ja sam Muhamed Šahić, student treće godine Odsjeka za geografiju na Prirodno-matematičkom fakultetu u Sarajevu.

Zahvaljujući podršci ERASMUS programa, imao sam priliku studirati na Palackom univerzitetu u Olomoucu, Češka Republika. ERASMUS je prilika, a na vama je kako ćete je iskoristiti.

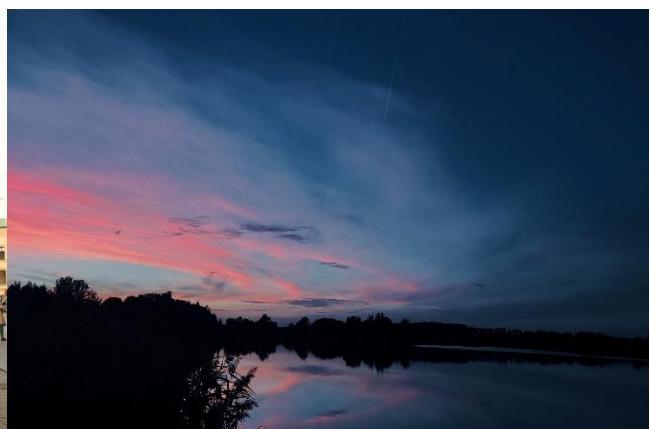
Postoje studenti koji boravak provedu u sobi studentskog doma, a postoje i studenti poput mene koji su uspijivali uspješno završavati redovne fakultetske obaveze te putovati.

Uprkos strahu od nepoznatog i novog, savladao sam sve prepreke i spoznao svoje prednosti i slabosti.

Tokom putovanja ka Olomoucu, razne misli su mi se prožimale kroz glavu, od onih negativnih “što mi je ovo trebalo?” do pozitivnih “jedva čekam da se upoznam sa svijetom”.

Prvi put u Češkoj, prvi put u studentskom domu, prvi put studiranje na stranom jeziku. Kao neko ko voli sigurnost, ali stalno rizikuje, moram priznati da nije bilo lako odvažiti se na ovako nešto.

Od Olomouca kao grada nisam ništa očekivao jer je nepoznat i jer je u pitanju relativno mali grad. Jedna šetnja gradom i vožnja iznajmljenim bicikлом do obližnjih jezera su bili dovoljni razlozi da se zaljubim u ovaj šarmantni grad na istoku Češke.

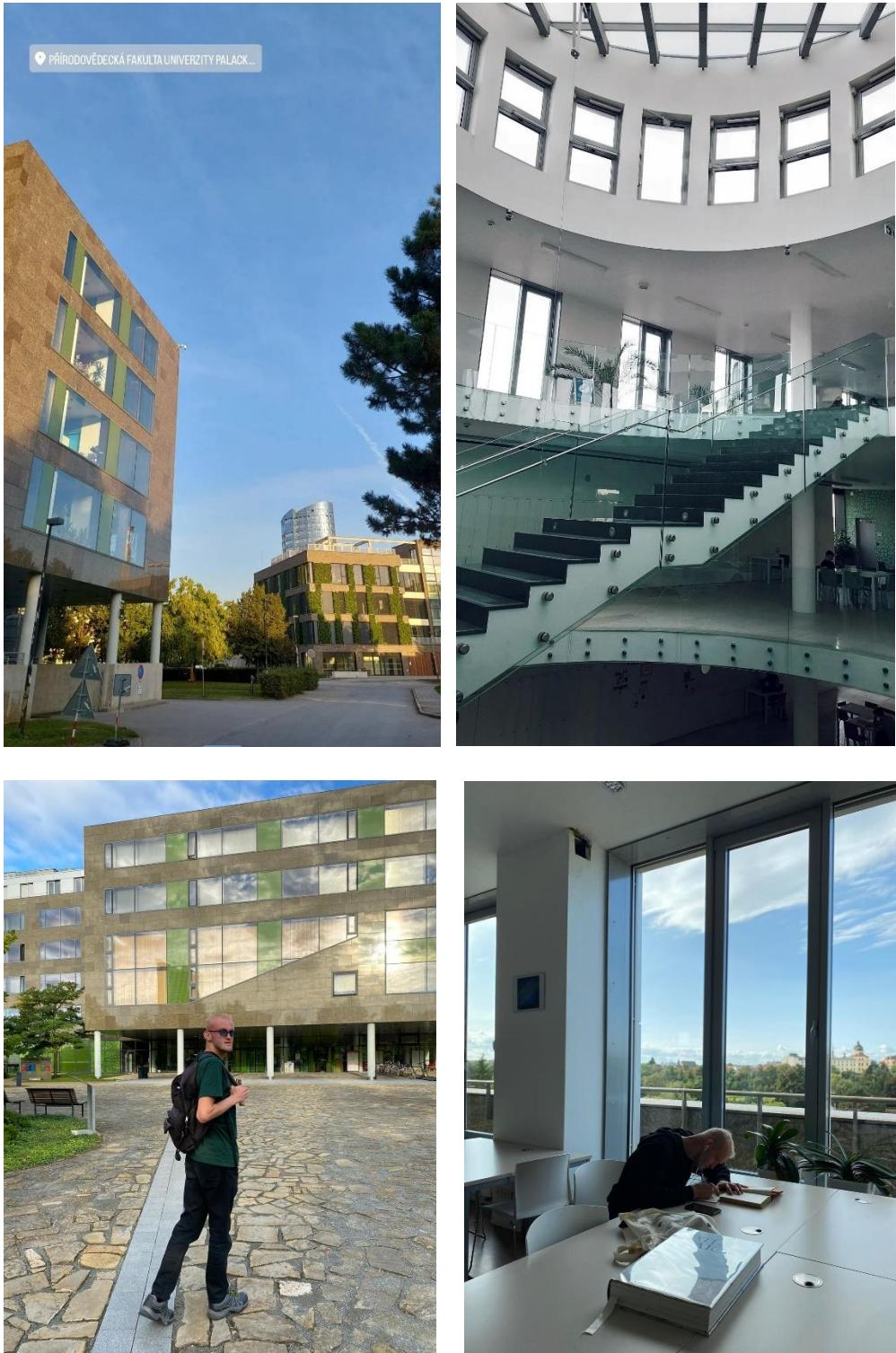

Olomouc je glavni grad Moravije (istorijske regije) i glavni grad istoimene administrativne oblasti. To je šesti po veličini grad u Češkoj. Njegov dobro očuvan Stari grad spada među najljepše u Češkoj i nalazi se na UNESCO-vom popisu svjetske baštine. Privlači mnoge domaće i strane turiste, ali grad se i dalje čini pomalo potcijenjenim. Ako volite posjećivati šarmantne historijske gradove i ne volite gužvu koju ćete vidjeti npr. u Pragu, onda bi Olomouc mogao biti savršena destinacija za vas.

1.1. Prirodni fakultet u Olomoucu

Kada je u pitanju fakultet na kojem sam studirao, moram istaknuti da je opremljen najsavremenijom opremom koja je dostupna svim studentima te je moderno uređen. Predavanja za ERASMUS studente se organizuju na engleskom jeziku sa izuzetno spremljениm i zanimljivim sadržajem. Profesori su ljubazni, nagodni i spremni pomoći kada god je potrebno.

Prirodno- matematički fakultet u Olomoucu

1.2. Život u studentskom domu

Život u studentskom domu je izazovan i podrazumijeva kompromise. Ukoliko ste navikli živjeti sami u svojoj sobi, morate razumjeti da vašeg cimera bude alarmi zbog predavanja, a time i vas. Cimeri vam nisu nužno prijatelji i najbolje se ponašati kolegijalno. Ostale stvari poput nerijetko zauzetog wc-a, dogovaranja oko čišćenja sobe, raspodjela prostora se podrazumijevaju.

Ja sam u suštini imao sreće sa cimerima, poprilično sam zadovoljan domom, blizu je centra grada i preko puta fakulteta. Jedino mi se nije svidjela nedovoljna opremljenost kuhinje zbog čega ne možete pripremati svaki obrok koji želite.

Pogled sa fakulteta na studentski dom (zelena zgrada).

1.3. Istražvanje gradova u Češkoj

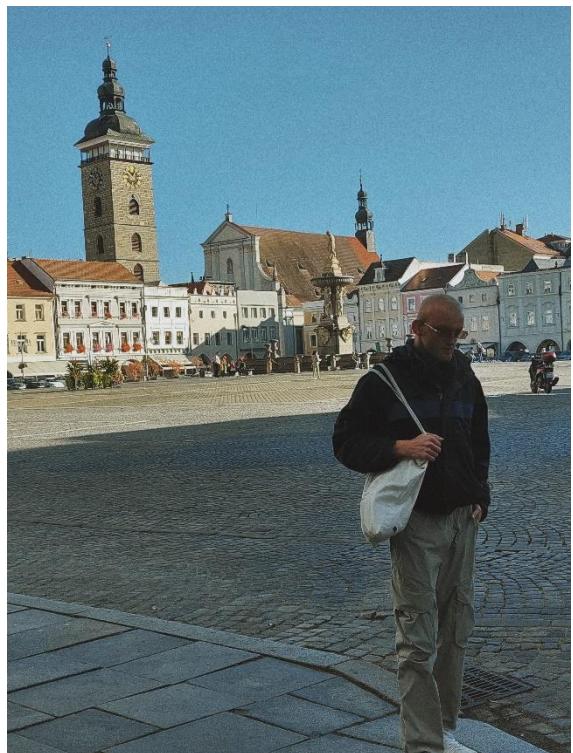
Zbog predmeta “Terenska nastava u Češkoj Republici”, gdje smo sami birali gradove u koje sami putujemo, posjetio sam Prag, Česke Budojevice, Česki Krumlov, Černa V Pošumavi, Karlova Studanka, Kromeriž i Zlin. To je bilo jako zanimljivo iskustvo ispunjeno raznoraznim anegdotama i impresijama.

Prag, glavni grad Češke, očarava posjetioce svojom bogatom historijom, prelijepom arhitekturom i autentičnom atmosferom. Grad se nalazi na obalama rijeke Vltave, a njegova srednjovjekovna arhitektura, poput Karlovog mosta, Praškog dvorca i crkve Sv. Vida, svjedoči o dugoj i fascinantnoj prošlosti.

Starogradski trg, s brojnim kafićima i prodavnicama, predstavlja epicentar gradske aktivnosti. Prag je također poznat po svom jedinstvenom baroknom i gotičkom dizajnu, kao i po brojnim spomenicima koji svjedoče o turbulentnoj historiji grada.

Astronomski sat na Starogradskom trgu privlači pažnju svojim impresivnim mehanizmom i bogatom ornamentikom. Osim bogate kulturne baštine, Prag nudi i živopisnu savremenu scenu, sa modernim restoranima, umjetničkim galerijama i živopisnim kvartovima poput Vinohrada i Žižkova. Grad je također domaćin različitim festivalima, koncertima i događanjima tokom cijele godine.

Česke Budějovice, poznate i kao Budweis, je grad smješten na jugu Češke, poznat po pivu Budweiser. Grad je bogat historijskim naslijeđem, a njegova arhitektura odražava različite periode evolucije grada. Glavni trg, koji je jedan od najvećih u Češkoj, okružen je šarmantnim kućama okrenutim ka fontani za koju se vežu brojne legende i mitovi.

Česki Krumlov je UNESCO-ova svjetska baština, a njegova dobro očuvana arhitektura i atmosfera privlače brojne posjetioce tokom cijele godine. Grad je domaćin raznih kulturnih događanja, umjetničkih festivala i tradicionalnih manifestacija. Sve ove karakteristike čine Česki Krumlov jednim od najljepših gradova u Češkoj, pružajući posjetiocima jedinstven doživljaj srednjovjekovne atmosfere.

Černa v Pošumavi je maleno selo na jezero Lipno. Brojni Česi tokom toplih ljetnih mjeseci dođu ovdje rashladiti se i uživati u prekrasnom ambijentu.

Karlova Studánka se može pohvaliti s više od dva stoljeća pružanja tradicionalnih lijekova za probleme s respiratornim sistemom. Zahvaljujući prirodnoj mineralnoj vodi, gasu i tresetu, mogu se liječiti i druge tegobe poput mišićno-koštanog, krvožilnog i kardiovaskularnog sistema. Ali najveća prednost ovdje je klima, a čistoća zraka ovdje se svodi na nadmorsku visinu banje na 800 mnv i lokaciju usred netaknute šume, daleko od civilizacije.

Kroměříž je prelijep historijski grad smješten u Češkoj Republici, oko 55 kilometara sjeveroistočno od Brna. Poznat je po vrtovima koji su pod UNESCO zaštitom, a koji liče na one koje smo gledali u dječijim crtićima.

2. UPOZNAVANJE SA DRUGIM STUDENTIMA

Olomouc je grad koji velikodušno prihvata ogroman broj studenata, kako domaćih tako i stranih. S obzirom na ogroman broj stranih studenata, većina njih je raspoložena za upoznavanje i sklapanje priateljstva pa čak i emotivne veze ukoliko se sve prilike poslože. To znači da se ne trebate plašiti predrasuda i pretjerano razmišljati da li je teško steći poznantsvo ili ne.

S obzirom da u studentskom domu u kojem sam boravio se na svakom spratu nalazi samo jedna kuhinja koju svi koriste, tu sam upoznao najviše ljudi. Drugo najbolje mjesto za upoznavanje je svakako popularni klub Belmondo.

Naravno, ne možete očekivati nešto od drugih ako ni sami to ne možete ponuditi!

Imajte na umu da ste svojevrsni ambasadori naše domovine i univerziteta, stoga se potrudite ostaviti što bolji dojam i pričajte o našoj domovini, kulturi i tradiciji u najljepšem mogućem svjetlu jer mnogi studenti koje ćete upoznati ne znaju mnogo o Bosni i Hercegovini, ili ako znaju, nerijetko imaju pogrešnu sliku.

Bilo bi poželjno da imate fotografije bosanskohercegovačkih gradova, prirode i drugih obilježja naše države.

Moj savjet studentima koji se odluče na ovaj program jeste da budete otvorenog uma, što znači da ne osuđujete druge na osnovu njihovog spola, rase, nacije, religije ili seksualne orijentacije.

3. PUTOVANJA

Najbolja stvar ERASMUS programa je mogućnost putovanja!

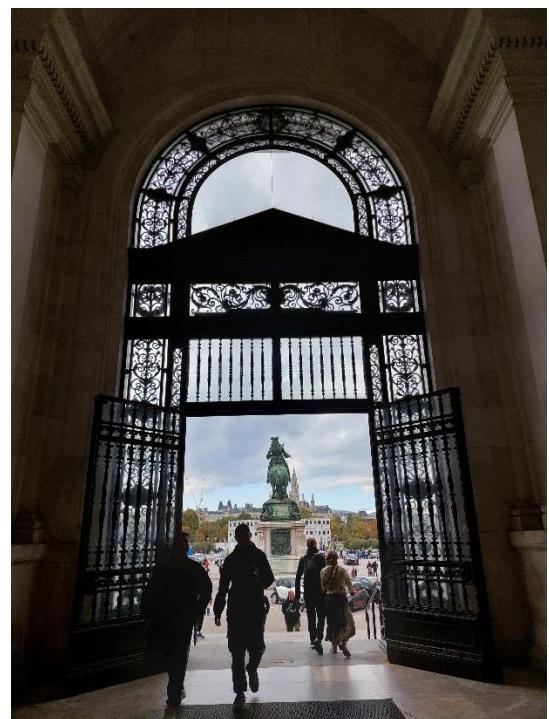
Ukoliko želite više putovati, potrebno je da manje novca trošite na izliske, poroke i hranu (kupovati jeftinije proizvode, ne jesti u restoranima).

Naravno i bez suzdržavanja od trošenja novca, stipendija je dovoljna da pokrije sve troškove, ali može se dovesti u pitanje koliko biste država posjetili u takvom scenariju.

Imao sam sreću i zadovoljstvo da osim Češke Republike, posjetim Austriju, Poljsku, Dansku i Jordan. Moram istaknuti da sam u Dansku oputovao zbog posjete familiji koja je sufinansirala moje putovanje I boravak, a posjeta Jordanu je bila veoma jeftina zbog trenutnog rata u susjedstvu te zemlje.

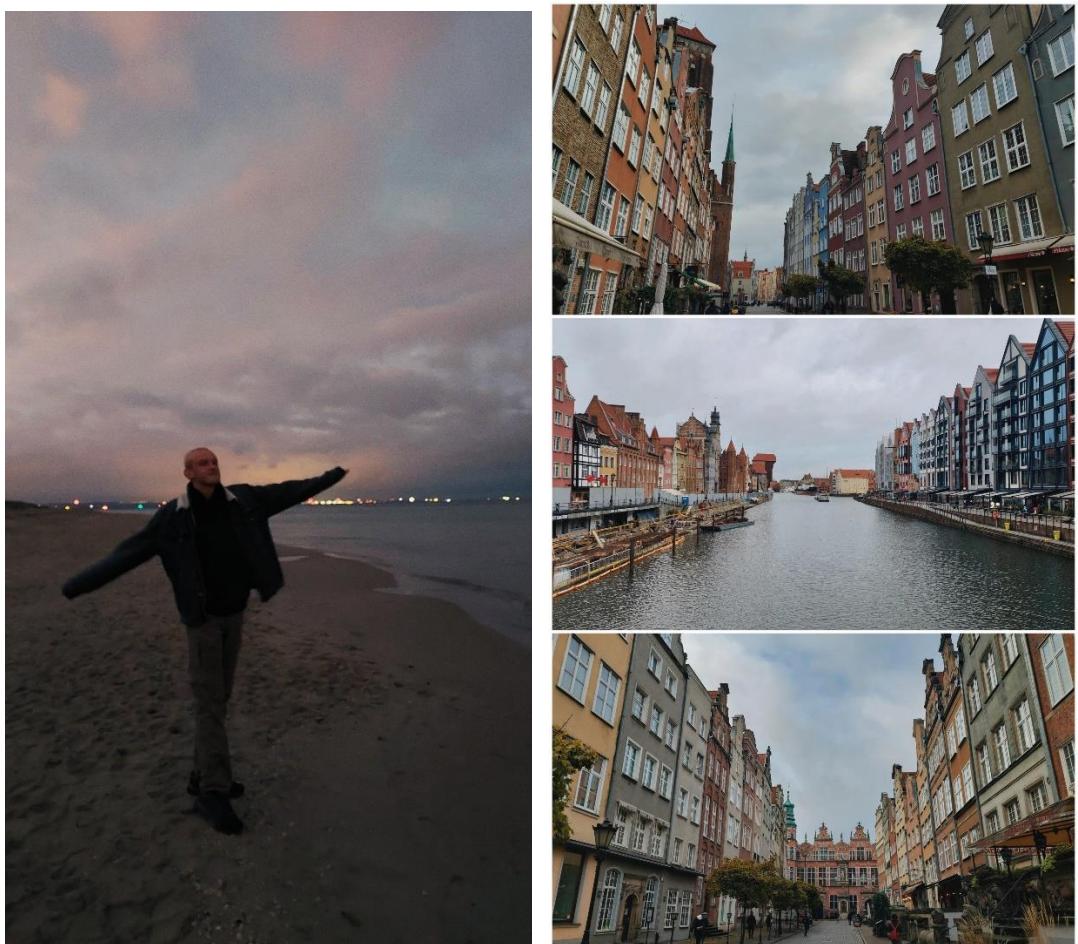
3.1. Beč, Austrija

Posjet Beču bio je nezaboravan doživljaj. Sa dvoje kolega istražio sam ljepotu grada koji odiše kulturom i bogatom prošlošću. Posjeta Schonbrun dvoru, Belvedere palači, Stefansdomu, Hofburgu i gradskoj vijećnici otkrio nam je raskošnu arhitekturu i bogatu baštinu. Prošetali smo slikovitim ulicama, doživjevši spoj tradicije i modernosti u srcu austrijske prijestolnice.

3.2. Gdańsk, Polska

Boravak u Gdańsku s koleginicom bio je čaroban vikend ispunjen raznolikošću dojmova. Gdańsk se nalazi na sjeveru Poljske te je tu smještena najvažnija i najveća morska luka u toj zemlji. Grad na obali Baltičkog mora očarao nas je svojom pomorskom historijom i šarmom. Šetnja duž plaže Baltičkog mora, uz zvuke valova bila je bajkovita. Gdańsk, poznat po svojoj bogatoj prošlosti trgovачke luke, oduševio nas je Dugim trgom, crkvom Sv. Marije i slikovitim fasadama. Ono što je zanimljivo za Gdańsk jeste da neodoljivo podsjeća na Amsterdam. Poljaci, ponosni na svoju kulturnu baštinu i gostoljubivost, učinit će vas stranca da se osjećate kao kod kuće . Upoznavanje s poljskom kulturom bilo je istovremeno obogaćujuće i srdačno iskustvo, čineći ovo putovanje jednim od najboljih u životu.

3.3. Kopenhagen, Danska

Iz Gdanska, uputili smo se u prijestolnicu Kraljevine Danske. Glavni povod odlaska u ovu nordijsku zemlju bio je posjeta familiji.

Kopenhagen je poznat po svojim bajkovitim dvorcima, a Frederiksborg i Rosenborg dvorci sigurno će vas ostaviti bez daha. Njihovi prekrasni vrtovi i arhitektonski detalji podsjećaju na dane kada su danski kraljevi i kraljice vladali ovim prostorima. No, Kopenhagen je mnogo više od svoje duge prošlosti. Grad je poznat i po svojoj progresivnoj urbanističkoj politici, koja promiče održivost i kvalitetu života. Kopenhagenške biciklističke staze su legendaran primjer, a vožnja biciklom je jedan od najboljih načina da istražite grad. S bicikla ćete imati priliku vidjeti čuvenu Malu sirenu, simbol grada, kako sjaji na stijeni u luci. U središtu grada leži Stroget, najveća pješačka zona u Evropi.

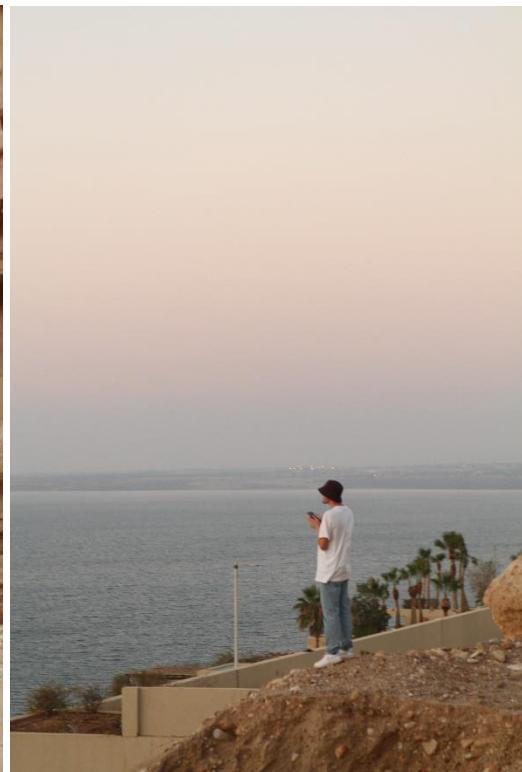
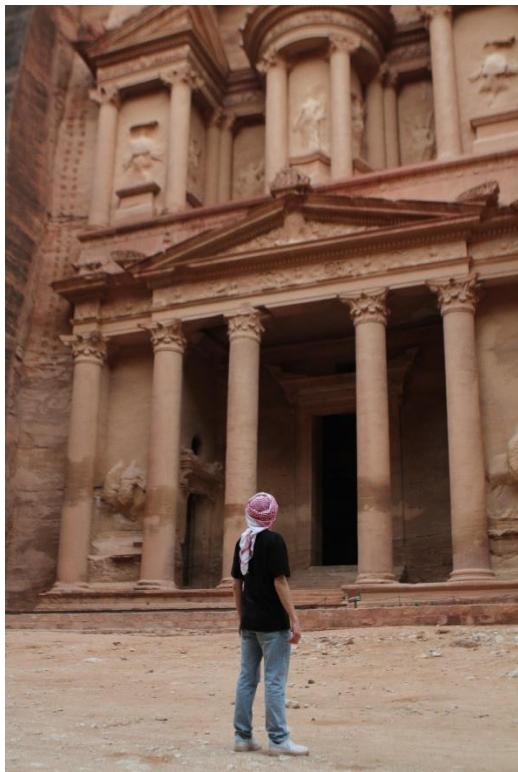

3.4. Kraljevina Jordan

Ono po čemu ću posebno pamtiti ERASMUS jeste odlazak u Kraljevinu Jordan. Nažalost, zbog činjenja genocida nad Palestincima od strane Izraela, sigurnost cijele Levantske regije je dovedena u pitanje.

Zbog svega toga, broj turista je opao na veoma nizak broj što je dovelo i do drastičnog pada cijena putovanja u zemlju u kojoj se nalazi jedno od sedam svjetskih čuda, čuvena Petra. Osim Petre, zajedno sa koleginicom Merjem Berbić i kolegom iz Srbije, posjetili smo pustinju Wadi Rum, Mrtvo more i naravno prijestolnicu Jordana- Aman.

ZAHVALA ZA PRUŽENU PRILIKU

Želim izraziti iskrenu zahvalnost za priliku koju ste mi pružili putem programa Erasmus. Ova jedinstvena avantura obogatila je moj život na načine koje nikada prije nisam mogao zamisliti.

Erasmus nije samo razmjena studenata; to je putovanje samospoznaje. Kroz ovo iskustvo, stekao sam dublji uvid u sebe, svoje sposobnosti i ambicije. Naučio sam cijeniti različitosti, razumjeti druge kulture i graditi mostove saradnje među ljudima iz različitih dijelova svijeta.

Osim toga, fakultetsko iskustvo na stranoj instituciji proširilo je moje horizonte u smislu obrazovanja. Raznolikost nastavnih metoda i pristupa predstavila mi je nove perspektive i potstaknula me da razmišljam izvan uobičajenih okvira.

Želim naglasiti da je Erasmus izvanredna prilika koja čeka da bude iskorištena. To nije samo razmjena, već prilika za stvaranje pozantsava, prijateljstava, razvijanje međunarodne mreže i izgradnju mostova prema budućim mogućnostima. Važno je shvatiti da je ključ uspjeha u rukama samih sudionika - kako ćete iskoristiti ovo iskustvo ovisi o vama.

Svim budućim studentima koji razmišljaju o sudjelovanju u programu Erasmus toplo preporučujem da se upuste u ovu avanturu. To je prilika koja će vas oblikovati na mnoge načine, od kojih su neki neizmjerno dragocjeni za vaš lični i profesionalni razvoj. Hvala vam još jednom na ovom nezaboravnom iskustvu i prilici da budem dio Erasmus porodice.